

Ke Dni Sovětské armády posíláme našim osvoboditelům nejupráhinnější pozdravy.

Národní umělec profesor Josef Skupa.

Paní Jiřina Skupová s Hurvínkem a Spejblem.

Večer co večer dává ožít Hurvínkovi

PŘI POBYTU SKUPOVA DIVADĚLKA v Anglii se soubor ubytoval v hotelu provinciálního města. Autobus s rekvizitami a loutkami zůstal před budovou. Někteří Angličané jsou podivuhodní chlapi: patřil k nim zřejmě i majitel hotelu, kterému se toto parkoviště nelíbilo. Požádal proto profesora Skupu, aby si našel pro autobus jiné místo. Večer se Spejbl s Hurvínkem představili místnímu obecnstvu a získali obrovský úspěch. Pod vlivem této události poprosil druhý den hoteller národního umělce Skupu, aby autobus souboru parkoval přímo před vchodem do hotelu. A hned v inserátech uváděl, že v jeho podniku bydlí slavní českoslovenští umělci.

Tato příhoda je velmi výmluvná: ukazuje, jak rychle si kouzelné Skupovy loutky získávají vděčnost diváků. Spejbl s Hurvínkem prošli již pěkný kus světa; všude, kde se objevili, okouzlovali malé i velké diváky. Dovedli rozesmát ty nejzarytější škarohlidy.

Spejbl s Hurvínkem jsou velice populární. Lidé je milují. Smějí se jim a obdivují se jejich výraznému hereckému projevu. A přece jen jsou to neživé loutky; život jim může vdechnout jen velký umělec. Umělec, pracující anonymně, skromně, bez nároku na světskou slávu. Na jevišti ho divák nevidí, neboť je představován loutkou, kterou vodi, oživuje, dělá z ní herce. Hurvíněk vděčí za své pohyby ženě, která věnovala společně se svým manželem loutkovému divadlu celý svůj život: paní Jiřině Skupové, která v tomto měsíci oslavila dvě jubilea – šedesáté narozeniny a 35 let své umělecké činnosti.

Vyprávěla mi o své práci a životě spolu se svým manželem. Oba hovořili s láskou o svých loutkách i o svých divácích. Začínali ještě před první světovou válkou: spolupracovali s Loutkovým divadlem prázdninových osad v Plzni, které vedla rodina Nováková. Byli to dobří loutkáři; měli však už osvědčenou pracovní i uměleckou metodu a neradi k ní pouštěli někoho cizího. První práce paní Skupové byla technická: pracovala jako osvětlovačka. Ve dvacátém roce, kdy začala vodit loutky, se oběma manželům podařila velká věc: ještě před svatbou přišli na jedné své schůzce na myšlenku vytvořit nový typ loutky – měšťáka ve fraku. Obléklí mu bílé rukavičky a kontrastující dřeváky. Byl to Spejbl. Loutku zhotovil řezbář Nosek a šaty jí ušila Skupova teta. Spejbl z počátku vystupoval jen

Foto Štoll

v malých, samostatných scénkách. Diváci si ho však brzo zamilovali. Měl takový úspěch, že loutkáři Novákové začali žárlit: nesměl v šatně viset s ostatními loutkami.

Hurvíněk se zrodil o šest let později. Přinesl ho v roce 1926 manželům Skupovým řezbář Nosek. Od té doby změnil Hurvíněk podobu: zkrátněl, ztratil ošklivý dlouhý nos a stala se z něj humorná dětská figurka.

Paní Skupová začala vodit Hurvínka v roce 1927 a od té doby jej už neopustila. Večer co večer ožívá v jejích rukách, vyvolává v hledišti divadélka na pražských Vinohradech salvy smíchu, získává srdce mladých diváků. Práce s ním je habaděj zkoušky, zájezdy, představení, studium.

Spejbl s Hurvínkem potřebují stále nový repertoár. Jejich vystupy je třeba psát tak, aby jim děti rozuměly, aby jejich výchovná myšlenka byla vyjádřena účinnými uměleckými prostředky. Paní Jiřina Skupová se pouští do psaní. Napsala pro své loutkové hrdiny a pro své malé diváky několik her, z nichž zejména poslední „Hurvínkovy zimní radovánky“ přijaly děti s nadšením. Měli byste vidět, jak zaplněné hlediště divadélka dovede sledovat se zatajeným dechem pohyby i řeč svých hrdinů, jak se dovede vesele smát Hurvínkovi i Máníče při jejich taškařinách a přitom vážně přijímat poučení z jejich chyb!

Manželé Skupovi dovedli vytvořit z malých loutek velké umění. Věnovali mu všechny své síly, celý život. Paní Jiřině zbylo velmi málo času na osobní záliby. Občas se dostane do přírody, ke knize, a když vybuđe volný večer, tak do divadla.

Za velké umění milují národního umělce profesora Skupu a jeho nejbližší spolupracovníci Jiřinu Skupovou statisíce diváků. A hlavně děti. Paní Jiřina Skupová žije pro své malé diváky. Těší se z jejich radosti, z jejich veselého smíchu.

Paní Jiřina pomohla vytvořit svému manželovi dílo, které žije v lidu. Láska těch, pro které celý život pracuje, je pro ni nejkrásnější odměnou. Kalendář říká, že je paní Skupové šedesát let. Ne, to není pravda. Paní Skupová je mladá svým věčně svěžím a radostným uměním, které pomáhá vychovávat nové generace šťastných a svobodných lidí.